

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

CSUKA

VI. ÉVFOLYAM
125Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 MÁJUS HÓ 30
SZOMBATElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Finis Austriae

Ausztria a jelentések szerint ismét komoly válságba került. Auffenberg-Komarow tábornok Finis Austriae címen értekezik és a volt monarchia politikusainak ezen számottevő tagja kijelenti, hogy a legközelebbi időn belül Ausztria körül igen jelentős események mennek majd végbe. Ausztria, a kis állam életképtelenség bizonyul. Gazdasági ereje lekövete, a munkanélküliség növekedés és az antant parancsából egy újabb leépítésnek kell alávetnie magát az amugy is nyugdíjasokkal elnépesített állam. A Népszövetség legközelebbi ülésén ismét fel akarja támasztani a szanálási akciót, de igen valószínű, hogy nem sok eredménnyel, mert nyilvánvaló, hogy Ausztria elszigetelten nem tud megállni és valahová csatlakoznia kell.

Ausztria csatlakozási mozgalmairól sokat írnak a lapok. Franciaországnak az az elképzelése, hogy alakuljon meg a Dunakonföderáció és Ausztria illeszkedjék be szervesen a középeurópai államok rendszerébe. A Dunakonföderáció valaha Ausztria progresszív politikusainak kedvenc elképzelése volt, gondoljunk csak Renner volt államkancellára, aki könyvet írt, amely a monarchia államainak federalisztikus együttműködését látja célravezetőnek. E koncepciót azonban túlhaladta az idő. A Dunakonföderáció nem tetszik sem a kisanantant államainak — Benes költömben úgy Prágában, mint a bukaresti konferencián világosan leszögezte álláspontját — de nem tetszik Ausztriának sem, amelynek politikusai épen úgy érvelnek e koncepció ellen, mint amilyen érzésekből kifolyólag Franciaország e koncepció mellett foglal állást.

A legutóbbi napokban az ausztriai nagy német párt országos gyűlést tartott, amelyen Dinghoffert elnök kifejtette, hogy a Dunakonföderációnak az a célja, hogy Németországot teljesen elszigeteljék. Ausztria erre nem adhatja oda magát és a nagynémetek el sem tudják képzelni, hogy valaha is úgy alakuljon Ausztriában a közhangulat, hogy Ausztria Németország hatalmi céljai elé barrikádokat állítson a maga testével.

Ausztria nem csatlakozik a kisanantanthoz azért sem, mert a koncepció szerint az alig hetedfélmilliót kitevő kis nép másodrendű tényező volna a szorosra fogott utódállami blokkal szemben. Számára a valahová való csatlakozásnak csak egy módja van: egyesülni Németországgal.

Ennek adott kifejezést az újabb csatlakozási nagygyűlés is, amelyen Mussolini heves kifakadásait tárgyalták a Brenner-hágó garanciális megvédésének problémájával kapcsolatosan. A nagynémetek nem rejtették el azon meggyőződésüket sem, hogy a csatlakozás előbb-utóbb magával fogja rántani a Saint-Germaini békeszerződéssel elszakított déli területek csatlakozását is Németországhoz. A szövetségesek tisztában lehetnek azzal, hogy úgy Ausztria, mint Németország az egyesülés ténye mellett vannak és most már oly nagymértékben, hogy Ausztria képes lemondani arról is, hogy a szövetségesek tovább finanszírozzák. Ma már nem egy ausztriai „patrióta” akad, aki valóssággal hiva e katasztrófaelmeletnek, amely Ausztria valutájának újabb lesüllyedését vonná maga után.

Ausztria e külpolitikai válságával kapcsolatosan időszerű és az előbbivel észrevehető összefüggésben van a belpolitikai válság is. Ausztria tagállamai ellenségei a központnak. Ezenkívül egyre-másra ismétlődnek meg a világnézetű összetűzések. A minap a horog-

keresztesek valóságos sortűz alá vették Mödling városát és tegnap a szocialisták és a horogkeresztesek között újabb összetűzések voltak. Közben tovább tart a kis állam belső összeroppanása, amelyhez hasonló

keveset ismer Európa nyugati történelme. Bécsben egyre-másra jelennek meg a publiciszták és közgazdászok tollából a feltűnést keltő röpiratok, amelyek a Finis Austriae-t olvassák a békeszerződések megalkotójának fejére.

Csendes lefolyású volt

a parlament tegnapi ülése

Beogradból jelentik: Tegnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg Szubotics elnök a parlament ülését, mely váratlanul csendes lefolyású volt. Mielőtt a napirendre tértek volna Grujics és Moszkovlevics képviselők interpelláltak. Grujics panaszkodott, hogy a miniszterek nem válaszolnak az interpellációkra, míg Moszkovlevics azt tette szóvá, hogy a radikális párti képviselők nem engedik beszélni az ellenzék és folytonos közbeszólásokkal zavarják az ellenzéki szónokokat. A legutóbbi rendezvényeken még a parlament két titkára is részt vett. Végül Moszkovlev-

vics kijelentette, hogy Szubotics elnök nem képes az üléseket vezetni.

Az elnök válasza után, melyben kijelentette, hogy a szónok állításai túlzottak, mert nem igen voltak rendbontások, áttértek a napirendre.

A földhitel törvényjavaslat tárgyalásánál Kulovec volt földművelésügyi miniszter szólalt fel és kijelentette, hogy ez a törvényjavaslat a földmives szövetségeket fogja tönkretenni. Birálgatta a javaslatot, amelyet nem fogad el.

A legközelebbi ülés ma délelőtt 9 órakor lesz.

Kinevezték az új kibővített tanácsot

A novisadi kibővített tanács átszervezése végre megtörtént. A belügyminiszterium tegnap értesítette a városi tanácsot, hogy az eddig kibővített tanácsot feloszlatja és ennek helyébe újat nevez ki. Együttal leküldte az új kibővített tanács tagjainak a névsorát. A belügyminiszterium átiratának megérkezése után dr. Milovanovics Milan polgármester az eddigi kibővített tanács összes tagjaihoz a következő értesítést küldte:

A belügyminiszterium május 21-én kelt 8211/1925. számú rendeletével a következő végzést juttatta hozzám:

„Tekintettel arra, hogy az 1923. évben felállított városi tanács viszonyai olyan mértékben változtak meg, hogy mostani képviselő testülete ezidőszori felállításában semmiképpen sem felel meg, valamint tekintetbe véve az időközben történt személyi változásokat (halálozás, elköltözés stb.) végül a szolgálati érdekeket is, a városi képviselőtestület eddigi tagjait képviselőtestületi tagságuk alól felmentem.”

Van szerencsém Önt erről, mint a kibővített városi tanács eddigi tagját értesíteni azzal, hogy a mai naptól kezdve a kibővített városi tanácsban való működése megszűnt.

Novisad, 1925. május 29.

Dr. Milan Milovanovics
polgármester.

Az újonnan kinevezett tanács tagokat pedig kinevezésükről értesítette.

A szűkebb városi tanács a belügyminiszteri leirat megérkezése után azonnal tanácsulást tartott, amelyen elhatározták, hogy az új tanács tagokat kedden közgyűlésre hívják össze és ezen a közgyűlésen fogják megalakítani az egyes albizottságokat.

A kinevezett 108 tag közül 11 tagot a nemzeti kisebbségek sorából nevezték ki. Ezek a következők: Fátih Ferenc apátplébános, Grossinger János, Nagy Sándor, Juhász Pál, Dr. Resch Ferenc, Varsányi András, Wolf Samu, Kohn Gyula József, Faith Gyula, Dr. Lustig Nándor és Zidlick Ferenc.

Még semmi hír Amundsenről

Harminc napi élelem

A norvég sarkkutató ezért csak anynyi szánt vitt magával amennyit az expedíció hat résztvevője maga előtt tolhat. Élelmük is csak 30 napra van, a sarkvidéken uralkodó mostani évszakban azonban harminc nap nem elegendő arra, hogy elérjék Kop Kolumbiát.

Egy optimistább mérlegelés szerint Amundsen talán kihasználja a sarkvidéken uralkodó kedvező időjárást, hogy minél több tudományos mérést végezessen.

Amundsen eredetileg tervbe vette, hogy aeroplánját szikratávíróval szereli fel, az utolsó pillanatban azonban mégis elállt ettől a tervtől, és a szikratávíró-felszerelésről való lemondás révén megtakarított súlyt benzinnel pótolta, mert úgy vélte, hogy minél több benzint visz magával, annál több lehetőséget biztosít utjának. Pedig ha szikratávíró van a repülőgépein, akkor ma nem figyelne a világ fojtogató és perzselő aggodalmakkal a sarkvidéki expedícióról érkező kombinatív hírekre.

Tizenháromnapos ut

Amundsen startja előtt meghagyta, hogy két hajója a „Hobby” és „Fraum” 14 napra várakozzék reá a Spitzbergák előtt. Ebből azt következtetést

vonják le, hogy Amundsen 14 napos utra számított.

A mentőexpedíció

Bármilyen legyen is az oka annak, hogy Amundsenről nincs hír, Amerika és Norvégia komolyan készülnek a mentőexpedícióra. Ezzel kapcsolatban különös szerencsének mondható, hogy az amerikaiak már jóideje foglalkoznak a sarkvidék felkutatására tervezett léghajó-expedíció gondolatával és erre már alapos előkészületeket is tettek. A Los Angeles és Shenandoah amerikai léghajók a sarktól 6000 kilométer távolban állomásoznak. A felszállás helyét a sarkvidékhez minél közelebb eső pontot választanak, ahova megfelelő mennyiségű benzint, kenőolajat, ballongázt és egyéb kellékeket szállítanak.

Irányításukra — hír szerint — Friedrichshafenből, a Zeppelin művektől akarnak mérnököket kérni. A Los Angeles és a Shenandoah nem lenne kénytelen géperejének teljes kihasználásával repülni, így elegendő üzemanyaga lesz ahhoz, hogy 10—12000 kilométeres utat teheszen meg és így alaposan átkutathassa a sarkvidéket. Ezer méter magasságból 100 kilométeres sugarú kör területet tekintheti át ez a két léghajó, tehát olyan területet, amelynek keretein belül minden remény szerint rá kellene találniok Amundsen expedíciójára.

Az erős jég akadályozza a mentőexpedíciót

New Yorkból jelentik: Willbur tenzerészeti államtitkár hosszasan tárgyalt Mac Millan sarkutazóval és hozzájárult ahhoz, hogy Millan a tulajdonképpeni expedíció előtt próbarepüléseket végezzen Amundsen felkutatására. Willbur ezenfelül a Behring-szorosban cirkáló egyik hajórajnak parancsot adott, hogy tovább északra menjen. A parancsnok azt válaszolta, hogy ez e pillanatban erős jég képződés miatt lehetetlen.

Sanfranciskóból jelentik: Arnold Liebes, aki két évvel ezelőtt az alaskai Barrow-foknál segített Amundsennek kikötő-telepet létesíteni arra az esetre, ha az expedíciót kedvezőtlen szelek félreterelnék a sarkvidékre, az egyik prémvadász-vállalat tulajdonában levő Brower nevű hajót, mely ezidőszent a Lawrence-szigetek mellett a Behring-tengeren horgonyoz, drótnélküli távíró útján fölszólította, induljon az onnan háromszáz mérföldnyire fekvő Hope-fokra és keresse ott Amundsen nyomait. Arra a lehetőségre gondolnak ugyanis, hogy az expedíció Alaskában szállott partra. A hajó szikratávíró útján azt válaszolta, hogy utnak indul, mihelyt az időjárás megengedi. Liebes reméli, hogy Amundsen kutyaszánokkal a Barrow-fokról a Hope-fokra juthatott.

Ujságírók verekedése Szuboticán

Sajnálatos botrány színhelye volt tegnap délelőtt a subotici Beograd kávéház. Csuka János ujságíró K. Tamás István ujságíróval egy a Bácsmegeyer Naplóban megjelent cikke miatt, amelyben egy állítólag elkövetett inzultussal eldicsekedett, igen súlyosan bántalmazta, többször úgy arculverte, hogy elborította a vér. A rendőrség, miután Micics rendőrfogalmazó a kinos jelenetnél jelen volt, azonnal őrizetbe vette mind a két verekedő ujságíró. Pár óráig mindketten őrizetben maradtak és a rendőrség az eljárást folytatja ellenük. Az újabb botrány sajnálatos jele az ujságíró viszonyok teljes eldurvulásának.

A mikrokozmosz titkaiból

A mikrobiológia felfedezésének 250 éves évfordulójára

Az idén van épen 250 esztendeje, hogy Antony von Leewenhock egy esővízes hordó tartalmát mikroszkóp alatt vizsgálva, felfedezte a mikroszkópikus élővilágot. Leewenhock a mikroszkóp alatt picinyke élő lények szorgalmas, nyüzsgő tömegeit találta s először azt hitte, hogy a világ élő atomjait fedezte fel, míg azután a mozgások szabálytalan, önkényes volta arra a meggyőződésre nem vitte, hogy amit látott, azok kicsiny állatok, animalcula, ahogy őket elnevezte. További kísérletei beigazolták, hogy az utóbbi feltevése volt a helyes. Tört borsra öntött esővízben néhány nap múlva tömérdek ily piciny állatot talált, egy csepp vízben 10.000-t, míg a frissen esett esővízben egyet sem. Már Leewenhock feltette a kérdést: honnan kerülnek e kis élőlények ily tömegben az esővízbe? Maguktól nem állhatnak elő a vízben, tehát oly csirákba kellett, hogy fejlődjenek, amelyek a szabad szemnek láthatatlanul a levegőben vannak.

Igy fedezett fel Antony von Leewenhock egy új világot, amely delőtte még egy emberi szemnek sem nyílt meg. Leewenhock legújabb világrészünknek, a mikrokozmosznak Kolumbusza. Az ő emlékének szenteli a legjobb német mikrobiológusok egyike prof. dr. Paul Linder új könyvét, amelyet azoknak a természetbarátoknak írt, akik mélyebben akarnak a természet titkaiba betekinteni, mint amennyire szabad szemmel tehetik (Paul Linder: Entdecken der Verborgenen aus dem Alltagsbetriebe des Mikrokosmos. Kiadta Paul Parey Berlinben).

Az emberiség figyelmét először a makrokozmosz, a végtelen nagy világ jelenségeit kapták meg. Ezek közé érezte magát helyezni s ezeknek gyakorlati ismeretere volt szüksége. S a csillagvilág tünényéből igen sokat, a csillagmozgások (nagyserű) szabályszerűségeit szabad szemmel megfigyelhette. Ez nyitotta meg előtte a tér végtelenségét, a makrokozmoszt. A végtelen kicsiny világnak, a mikrokozmosznak felfedezése csak később következhetett be, előfeltétele volt a mikroszkópnak felfedezése és tökéletesítése. A mikroszkóp volt az, amely a por-szemnek és a vízcseppnek látszólag halott, csendes, élettelen világát megnyitotta előttünk s megtanított arra, hogy terünk legkisebb részecskéiben is éppen olyan eleven, mozgalmasság élet folyik, bár végtelen kicsinyben, mint abban a középnagyaságú világban, amelyet a magunkénak nevezünk.

Leewenhock felfedezése az egy csepp esővíz 10 ezer élőlényéről tényleg egy teljesen új világot nyitott meg számunkra. Ő előtte a mikroszkóp ugyszólván csak játékszer volt. 1590 körül készítették el Jonsen-testvérek az első összetett mikroszkópot. Sokáig azonban csak arra szolgált, hogy élő bolhákat nagyított meg vele s elmulattak az állatmagnagyított mozgásain. Az első időkben mikroszkóppal járnai nem volt veszélytelen dolog: könnyen megvádolták az embert azzal, hogy az ördöggel cimborál.

Leewenhock volt az első, aki olyan mikroszkópot készített, amelynél a nagyítóerő és a vizsgált tárgy közötti távolság tetszés szerint változtatható volt. Az általa tökéletesített mikroszkóppal Leewenhock igen sok érdekes felfedezést tett. Az esőcseppben tett véletlen felfedezése után rendszeres vizsgálatokat folytatott s felfedezte a később oly nevezetessé lett baktériumokat, élesztőgombákat, penészgombákat.

Joggal nevezhetjük az erjedés életana atyjának. 1678-ban leírja az emberi nyálban található baktériumokat, majd a sőrésztesztő gombák pontos alakját. Vizsgálván a békalárva farkában a vérkeringést, felfedezte a vértestecskéket, amelyeket ugyan Malpighi már előbb látott, de zsírgolyóknak gondolt. Egyik legnevezetesebb tette még az infuzó-dák felfedezése. 1723-ban halt meg Delftben, 90 éves korában, miután élete hatvan évét mikroszkópikus kutatásoknak szentelte.

Utána különösen Merzell Malpighi, Nehemias Grew és Robert Hooke voltak azok, akik a növények belső szerkezetét rendszeres mikroszkópikus vizsgálatoknak vetették alá s igen szép eredményeket értek el. Malpighit is egy véletlen indította el útjára. Egy

szálkát akart kihuzni kezéből s hogy jobban lássa, mikroszkópon át nézte. A kis operáció közben észrevette, hogy a faszálka csupa tömbökből van összerakva. Így jutott rá a növénytanban korszakalkotó felfedezésre: a növényi edényrendszer felfedezésére.

A tovarisevoi Srnao-Orjuna harc

helyszini bírósági tárgyalását meg akarják zavarni?

Az ügyészség és a magánvádló a helyszini tárgyalás ellen — Gomirac tanácselnök fog dönteni, hogy a helyszinen vagy Novisadon tárgyalnak-e?

Még egy évvel ezelőtt is nagyon éles ellentétek állottak fenn a Srnao és Orjuna szervezetei között. Sok helyen nyílt ellenségeskedéssé fajult el a két nacionalista szervezet közötti ellentét és nem egyszer vért is követelt. A Bácskában különösen Tovarisevo községben voltak gyakoriak az összeütközések, ami csak fokozta az egymás iránti gyűlöletet. Ez a gyűlölet végül megteremtette a maga szomorú gyümölcsét: egy korcsmai verekedés alkalmával meggyilkolták Radojcsin Tósát, a tovarisevoi Orjuna elnökét. A gyilkosság annyira megzavarta a község nyugalmát, hogy a csendőrséget meg kellett erősíteni, mivel komolyan kellett attól tartani, hogy a gyilkosságok még súlyosabb következményei lesznek. A csendőrség a letartóztatott gyilkost Vaszilyev Iszát bezárolta a novisadi ügyészség fogházába. A vizsgálat befejezése után ez év januárjában meg kellett volna tartani a iőtárgyalást a novisadi törvényszéken, miután azonban ötvennél jóval több tanut kellett kihallgatni, a bíróság úgy döntött, hogy a tárgyalást nem Novisadon a törvényszéken, hanem Tovarisevon fogják megtartani és a helyszini tárgyalást június 2-ra tűzte ki.

A helyszini tárgyalás megtartását azonban újabb nemény körülmények bizonytalanná teszik. Dr. Dolyevics Szekula magánvádló a novisadi ügyészséghez beadványt intézett, amelyben kérte, hogy a tárgyalást ne tartsák meg Tovarisevon, mert félt, hogy a Srnao nehézségeket fog támasztani,

ezért azt javasolja, hogy a tárgyalást Novisadon tartsák meg. Az ügyészség dr. Drlyevics beadványa alapján hasonló beadvánnyal fordult az igazságügyminiszteriumhoz és kérte, hogy semmisítse meg a bíróságnak a helyszini tárgyalás ügyében hozott határozatát és rendelje el, hogy a tovarisevoi gyilkosság ügyét a novisadi törvényszéken tárgyalják. Az igazságügyminiszterium el is fogadta dr. Lemaics Jovan főügyész helyettes indítványát.

Kérdés azonban, hogy a bíróság milyen állásponton helyezkedik ebben az ügyben. Annak a megállapítása, hogy a helyszinen tartson-e tárgyalást a bíróság, vagy a törvényszéken, a tanácselnök diszkrecionális jogát képezi. Értesüléseink szerint Gomirac Vojislav tanácselnök — aki a bűntügyet tárgyalni fogja, — azon az állásponton van, hogy a helyszinen kell megtartani a tárgyalást. Erre vonatkozólag azonban még nem hozott végleges határozatot, mert előbb a tanács tagjainak, Radulovics és Petrovics bírónak a véleményét akarja meghallgatni ez ügyben.

Gomirac Vojislav tanácselnökkel is közölte a magánvádló aggodalmait és a tanácselnök éppen arra való tekintettel a tovarisevoi csendőrség megerősítését kérte a tárgyalás idejére.

Miután a megerősített csendőrség minden esetben biztosítani tudja az igazságszolgáltatás zavartalan menetét, biztosra vehető, hogy a tárgyalást mégis csak Tovarisevon logják megtartani.

Ujabb 3 milliós pénzbüntetés

Pénzbírságok özöne zudul a novisadi kereskedőkre

Tegnap számunkban jelentettük, hogy a novisadi pénzügyigazgatóság 5 millió dinár pénzbüntetésre ítélte Löwenberger rőfőskereskedőt, ma pedig újabb statáriális ítéletéről számolhatunk be. Ezúttal a Miroszavjevics Testvérek pasics uccai nagykereskedő cég adóeltitkolási ügyét tárgyalták és miután a pénzügyigazgatóság úgy találta, hogy a Miroszavjevics Testvérek sem valották be ösztintén évi forgalmukat

3,244.716 dinár

pénzbírsággal sújtották. Ehhez természetesen hozzájárul még 94.540 dinár vizsgálati költség. clmén és a szokásos 500 dinár a forgalmi adókönyv szabálytalan vezetése miatt.

Bugarszki inspektor kijelentése szerint, további ítéletek fokozatosan várhatók. Minden napra jut majd egy pár milliócska. Mert millió alul nem is állnak szóba a szegény delikvenssekkel.

A pénzügyigazgatóság által inaugurált statárium kereskedői körökben óriási

izgalmat keltett. Minek következtében már az az eszme merült fel, hogy sürgős deputációt menesztessen a pénzügyminiszterhez, hogy azonnali intézkedésekkel tegyék lehetetlenné a kereskedők ellen folyamatba tett szigorú intézkedéseket. Ha pedig az sem használna és a pénzügyminiszter elzárkózna a kereskedők kívánsága elől, inkább bezárják üzleteiket mintsem tovább tűrjék az üldözéseket.

Bugarszki inspektor különben kijelentette, hogy a magas pénzbírságokat az eltitkolt összegek nagysága miatt kellett kimondani. A törvény szerint enyhítő körülményeket is lehet figyelembe venni, amely esetben az eltitkolt összegek ötszörösét lehet alapul venni. Az eddigi esetekben azonban a legnagyobb szigorral kellett eljárni. — Nincs tehát mentőkörülmény. Mindenki megkapja a porcióját, aki nem fizet. Minden napra fog majd esni 1—1 ítélet.

A riff-kabilok visszavonulnak

Súlyos veszteségeik visszavonulásra kényszerítették a riff-kabilokat

Párisból jelentik: A francia kamarában tegnap Painlevé a marokkói helyzetről tartott beszámolót, amelyet állandóan megzavartak a kommunisták. A marokkói kérdéssről kijelentette, hogy nem olyan súlyos, mint ahogy azt egyesek látják. Franciaország a riff kabilokkal szemben elment a türelem végső határáig és nem hajlandó tovább tűrni a felkelők garázdálkodásait. Leszögezi, hogy a riff-kabilok támadásai nem jártak eredménnyel és az ellen-ség visszavonulás előtt áll. A kommunista képviselő a miniszterelnök egész beszéde alatt püsszögtek és közbekial-tással zavarták a szónokot.

Rabatból jelentik: A francia zónában minden csendes, a riff-kabilok beszün-

tették a harcot és visszavonulnak.

Madridból jelentik: Primo de Rivera kijelentette az újságíróknak, hogy a marokkói együttműködésről még nincs megegyezés Franciaország és Spanyolország között.

Apollo szombaton és vasárnap május 30. és május 31.

Házassági háromszög

Ellinor Glynn regénye 6 felvonásban. A főszerepben a közkedvelt Rudolf Valentina, Gloria Swenson

Mentsük meg katolikus árvaházainkat!

Azon akció, mely a sombori és bácsi róm. kath. árvaházak megmentése és fenntartása céljából egyházmegyénkben egy évvel ezelőtt megindult, eddig meglepő sikert ért el.

Aldozatkész katolikus hívek az elmúlt évben nyolcvanezer dinárt adakoztak a felvett 21 gyermek eltartására és nevelésére.

Sajnos azonban az adományok az idei évben már gyéribben folynak be, pedig azon fontos okok, amelyek miatt mi katolikus hívek árvaházaink és a velük kapcsolatos apácázárdák megmentését és további fenntartását a múlt évben feltétlenül szükségesnek tartottuk, az idei évben is fennállanak.

Az idei évben sem akarjuk kath. intézeteinket elveszíteni vagy másoknak átengedni.

Az idei évben is meg akarjuk akadályozni, hogy kath. árváink támogatás hiánya miatt az utcára kerüljenek. Ezek az idei évben is a mi intézeteink, a mi gyermekeink. És ha mi nem védjük meg és nem tartjuk fenn őket úgy azt helyettünk senki sem fogja tenni.

A mai viszonyok mellett 10 dinár csekély összeg. Ha azonban minden módosabb katolikus család havonta csak 10 dinárral járulna fenn vóló magasztos célok támogatásához, ugy ezen sok csekély adománnyal az idei évben is újra nagy dolgot művelhetnénk. Egy egész évre ismét gondoskodhatnánk katolikus árváinkról és megmenthetnők katolikus intézeteinket.

Katolikus hívő! Mikor afelett döntesz, hogy Te is hozzájárul-e katolikus árvaházaink megmentéséhez és katolikus árváink eltartásához, lebegjenek lelked előtt Krisztus Urunk szavai: „Aki egyet felvesz e kisdedekek közül, engem vesz fel!” Tehát ha segítesz katolikus árváinkat gondozni, magát Krisztust hanyagolod el.

Katolikus árváinknak szánt adományokat kérjük a helyi plébánia hivatalok vagy posta útján Mária Leticia főnöknő Sombor címre beküldeni.

Bővebb felvilágosítással és utmutatással szolgál a bizottság ügyvezető elnöke. (Cím: dr. Schmidt Konrád Sombor).

Sombor, 1925. évi május hó

Központi róm. kath. Árvabizottság.

Pünkösd ünnepi Istentiszteletek rendje a novisadi református templomban

Pünkösd vasárnapján délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet. Egyházi beszédet mond Horváth Lajos, az egyház lelkesze. Utána Schubert Ferenc „Hymnus”. Énekli a Református Egyházi Dalárda.

11 órakor Urvacsoaraszta.

D. u. 1/23 órakor istentisztelet imával, tartja Gutsohn Adolf.

Este 8 órakor istentisztelet, predikál Horváth Lajos, az egyház lelkesze. Utána „Ima”, Verdi Nabucco című dalművéből. Énekli az Egyházi Dalárda.

Pünkösd hétfőjén d. e. 10 órakor istentisztelet. Egyházi beszédet mond Háda Sándor rumenkai lelkesze.

D. u. 1/23 órakor istentisztelet imával, tartja Gutsohn Adolf.

Az antibolsevista szövetség gyűlése Novisadon

A III. internacionálé elleni küzdelem nemzetközi bizottságának javaslatára, pünkösd vasárnapján délután fél négy órakor gyűlést tartanak a Városháza nagytermében. A gyűlésen szerb és orosz nyelvű beszédekben fogják ismertetni a III. internacionálé pusztító munkáját és a III. internacionálé elleni küzdelem céljaira megalakult szövetség munkáját.

A gyűlésen a bevezető beszédet dr. Hadzsi Koszta ügyvéd fogja tartani.

Vasárnap az ország nagyobb városaiban mindenhol fognak hasonló gyűléseket tartani.

HIREK

Nyílt levél

Igen tisztelt pénzügyminiszter úr!

Ha véletlenül nem méltóztatik engem ismerni, akkor van szerencsém bemutatkozni: én vagyok a novisadi adóalany. Tetszik tudni, én vagyok a bizonyos grammatikális matematikai fogalom, aki fizeti az adókat. Én fizetem a vagyonadót, a jövedelmi adót, a forgalmi adót, a fogyasztási adót, az egyenes és görbe adót, a közvetett és közvetlen adót, a boradót, a söradót, a sóadót, a krumpli és babadót, a máj és pejsli adót, a cukor és keserűvizadót, a levegő és spricceradót. Nincs az az adó, amit én nem fizetnék. Még nem adódott olyan adó, amivel nem adóztattak volna meg. Én az adóalanyok adonisza, az adósok adóalanyainak adószövetkezetének adóállományom vagyok. Én adok, Ön vesz, én adózik, Ön adóztat. A Mátics és a Bugárszki úr rámfogták, hogy csakok. Hogy nem vallottam volna be őszintén, mennyit szoktam forgalmazni. Hát kérem szépen, ez közönséges rágalom. Nincs az a forgalom, amit én be nem vallottam volna. A jugoszláviai vasutforgalom kismiska ahhoz képest, amennyit én bevallottam. Még azt is bevallottam, hogy nincs pénzem, mert megette a vagyon és a jövedelemadó. Az a kis aprópenz, ami megmaradt belőle, elnyelte a fogyasztási és egyenes adó. A morzsákat pedig a közvetett és közvetlen adó nyelte el. Megmaradt a zéró. Kötelességem ennek a forgalmát is jelentésem be. A Bugárszki úr erre a zéró huszszorosodt szóta rám. Pénzügyigazgatósági kalkuláció szerint ötezer milliót. Amikor nem fizettem, felnyitották a kasszát, kilenc milliárd dinár volt benne huszonötparásokban. Ezt nem vitték el. De rámszórtak hetven millió illeték- és költségadót. Erre jellebeztem. Az egyenes adók igazgatósága tisztersére egyesítette ki az egyenes adók egyenetlen adóját. Erre én azt mondtam, hogy „görbüljek meg”, ha ezt kifizetem. Egyenesen nekimentem u Bugárszki úrnak. Végül ötszázmilliót tett ki adóhátralékom. Tizenöt napon belül ki kell fizetnem. Méltóságos pénzügyminiszter úr, kegyelmes uram! Tisztelettel kérem, sziveskedjék ezt az összeget 24 percentre kölcsönadni. Ha futja, ebből a pénzből építem fel a vajdasági adópolitika emlékszóbrát. Hadd tudja az utókor, milyen okos adópolitikuskaink voltak. Ami a pénzből megmaradt, abból felépítjük a novisadi pilótahídat, kifizetjük a novisadi kereskedők adóhátralékát és Jugoszlávia összadósságát. A maradékot pedig kosztba adjuk. Még keresünk rajta. És mindezt abból, amit a novisadi adók fejében összeadtak. Ha még mindig maradna belőle, abból felemeljük miniszter úr fizetését.

Teljes tisztelettel

K. A.

novisadi adóalany

Pápai kitüntetések a bácsi egyházmegyében. A szubotici apostoli adminisztratura közli: Öszentsége XI. Pius a bácsi egyházmegye több lelkészét kitüntetésben részesítette, még pedig kinevezte: Pápai prelátoikká: Kujundzics Illés tb. kanonokot, az adminisztratura számvevőségének főnökét és Marton Mátyás sztarakanizsai prépostbábnost. Pápai kamarási kinevezésben részesültek: Szkenderovics Antal, az apostoli adminisztratura irodavezetője, Evetovics Péter zsedniki plébános, a főszentszék elnöke, Hegedűs Lénárd bajmoki plébános és Tumbász István bácsi plébános. Ugyanezt a kitüntetést megújította öszentsége Hirka Balázs egyházi főbizottsági elnökre nézve is. Arany érdemkeresztet kaptak: (Benes Marenti pro Ecclesia et Pontifice), dr. Egerth Jakab apatini és Petrányi Ferenc sztaribecseji apátplébánosok.

Mész

elsőrendű, darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben **Krajacović fotelepén** Novisad. Tel.: 165.

Megalakult az ujságírói kisanant

Románia, Csehszlovákia, Lengyelország és Jugoszlávia ujságírói közös szervezetben — Masaryk elnök fogadta a romániai ujságírókat

Prága. A romániai ujságírókat meghívták Csehszlovákiába, hogy a két ország közötti barátságot a sajtó összefogásával külön is demonstrálják. A csehszlovák sajtó pár hónappal ezelőtt vizitelt Romániában és a romániai ujságíróknak csnk most nyílt alkalmuk visszaadni e látogatást.

A romániai ujságírók részéről mintegy tíz nappal ezelőtt tizenhat ujságíró lépte át a csehszlovák-román határt. Királyházáról az ujságírók Tátrába mentek, ahol a cseh hatóságok és a cseh külügyminisztérium sajtóosztályának kalauzálása mellett felkeresték a híres Tátra legszebb helyeit. Innen a társaság Prágába ment, ahol nagy ünnepségekben részesítették őket.

Masaryk elnöknel

Miután a romániai vendégek autón bejárták a várost és megtekintették Prága legnevezetesebb középületeit, többek között a Waldstein-palotát, pontban déli egy óraker Masaryk elnök ebédjére voltak hivatalosak. Masaryk elnök a Hradzsín egyik dísztermében fogadta a romániai ujságírókat, a prágai román követség tagjait — a külügyminisztérium megbízottait — dr. Grisával az élén, Jan Masaryk követet, Zavoral szenátort, több képviselőt és Pichl elnökletével a csehszlovák szindikátus vezető tagjait. Masaryk köztársasági elnök élénk tárgyalásba bocsátkozott a romániai ujságírókkel, érdeklődött a romániai viszonyokról és egyes román előkelőségekről, akiket személyesen is ismer.

Különösen a kisebbségi sajtó iránt érdeklődött és kérdést tett, hogy miként vannak képviselve a kisebbségek a román parlamentben? Masarykot szemmeláthatólag érdekelte a kérdés és információit a romániai kisebbségekre vonatkozólag Daskovicitól, az Argus szerkesztőjétől, aki különben Jasiban a nemzetközi jog egyetemi tanára, dr. Kádár Imrétől, az erdélyi

— **A vöröskereszt napja.** A vöröskereszt egyetemes elnöksége elhatározta, hogy június 8-án vöröskereszt napot rendez az egész ország területén. Ez alkalommal tagokat gyűjtenek a vöröskereszt részére és utcai gyűjtéseket is rendeznek.

— **Radio Wien — Eszperantóul.** Bécsből jelentik, hogy az összes német rádióállomások, Róma, Genf, Páris példáját követve a RAWAG is állandó eszperanto tanfolyamot ad le rádióin. Remélhetőleg a budapesti állomás is követni fogja Bécs példáját, miután az eszperanto a rádió nemzetközi nyelve lett.

— **Egy pofon 400 dinár.** A novisadi járásbíró 400 dinár pénzbüntetésre ítélte Markovics Sztevozt, mert arcultította Urbán Henrik novisadi asztalost. Az ítéletet a törvényszék feljebbviteli tanácsa is jóváhagyta.

A strandon sem unatkozik, ha beiratkozik a **Kardos kölcsönkönyvtárba**, Kralja Petra u. 19. szám (az udvarban.)

— **Kötelező Nép munka Bulgáriában.** A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal eszperanto sajtószolgálatára jelenti, hogy Bulgáriában a nem katonaszolgált férfiak részére az állandó munkakötelezettség, mely évente 10 munkanapból áll 20—40 éves korig, nagyon jól bevált, ellenben a női kötelező munkát teljesen megszüntették. 1924-ik évben 591.914 nyolcórás munkanap volt, az elvégzett munka értéke 37.687.410 léva.

— **Becsületsértésért tiznap elzárás.** A novisadi járásbíró tiznap elzárásra és 500 dinár pénzbüntetésre ítélte Polzovics Szevánt, mert megsértette Barcsot Nevenát és Tatics Szlavkát. Az elítélt felelbezzett az ítélet ellen, de ezt a törvényszék feljebbviteli tanácsa is jóváhagyta.

— **Zsirszódát ivott.** Szabó Sándor 26 éves cipőtisztító, Deák utca 22. szám alatti lakos tegnap délelőtt másfél dinárt adott feleségének, hogy vegyen zsirszódát, mikor az asszony

kisebbségi ujságírók ügyvezető elnökétől és Stoica erdélyi román ujságírótól szerezte be. A köztársasági elnök vendégei, amint ezt a Prager Presse írja, el voltak ragadtatva a meleg fogadtatástól és egyhangulag kijelentették, hogy a Masaryknál eltöltött néhány óra feledhetetlen marad számukra.

Azután a híres strahovai kolostort látogatták meg, ahol a kiküldötteket a román-csehszlovák liga elnöke, Zavoral lelkes fogadta. A klastrom könyvtárának megtekintése után a vendégek a klastrom kertjében előkészített uszonnán vettek részt. Este Boskoff román zongoraművész estélyére voltak hivatalosak. Majd előadás után résztvettek a prágai ujságírói kar által rendezett banketten, amelyen a két ország ujságíróin kívül a jugoszláv, román, lengyel követségek sajtóatassái is résztvettek. A csehszlovákiai ujságírói kar sorában ott lehetett látni a csehszlovákiai német kisebbségi ujságírók képviselőit, ellenben arról, hogy a csehszlovákiai magyar ujságírók is résztvettek volna az ünnepségeken, e pillanatban még nincs tudomásunk.

Közös szervezet

A banketten számos pohárköszöntő hangzott el. Az első beszédet Pichl elnök mondotta a csehszlovák ujságírók részéről. A jugoszláv sajtómegbírózt a kisanant ujságíróinak szoros barátságát emlegette. A romániai ujságírók részéről Daskovici és Stoica, a romániai kisebbségi sajtó részéről pedig Kádár Imre dr. mondtak pohárköszöntőket. A bankett folyamán fölmerült szükségessége annak, hogy a kisanant ujságírói karának közös szervezetet fognak létesíteni, amelyben Románia, Jugoszlávia, Lengyelország és Csehszlovákia ujságírói fognak résztvenni. Ez intézménynek szervezeti szabályait később fogják megállapítani, de a kisanant ujságíróinak államközi együttműködése e bankett lezajlása után megalakultnak tekinthető.

visszajött, vízben feloldotta a szódát és azt átadta férjének, aki azt kiitta. Súlyos sérülésével kiszállították a kórházba.

— **Fizetéseketelenségek, prolongációk és csőd elintézését** vállalja Vilim Földes, Jevrejszka u. 2., aki a Bécsi—Budapesti hitelező védegyeletnél több évig eredményesen működött. (967—1—2)

— **Egészségügyi előadás az iskolákban.** Ma a novisadi középiskolákban a tanárok a tuberkulózisról fognak előadást tartani. A tuberkulózis okairól az ellene való védekezésről és a betegség szürnyü pusztításairól.

— **A pékek és cukrászok szlavája.** A novisadi és petrovaradini pékek, mézeskalácsosok és cukrászok egyesülete május 24-én, Cyrill és Metód ünnepén tartotta a Bacics-féle vendéglőben szlaváját. Délelőtt a templomba vonultak az egyesület tagjai, délelőtt pedig a kalácsvágás ünnepélyét tartották meg, amelyen Mihaldzics főkapitány is résztvevett. Este szateritkes bankett volt, amelyen Kozarev Zsivko az egyesület elnöke tartott felköszöntőt Ófelsége a király, a királyné és a trónörökös egészségére. A társaság a reggeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

— **Nem vacsoráztak kávéat az Erdélyi cukrászdában.** Tegnap cikkünkre vonatkozólag, melyben megírtuk, hogy Beck és Popper ur az Erdélyi-féle cukorka üzletében kávéat vacsoráztak voltak, Erdélyi ur annak közlésére kért fel bennünket, hogy nála nem szoktak kávéat vacsorázni, mert üzletében kizárólag cukorkát árusítanak. Beck és Popper ur is csak rox-drop-szot vacsoráztak, nem pedig kávéat. Ezt tudyan nem Erdélyi ur mondta, hanem tudósítónk állapította meg, amikor a nagy összecsapás ouvertürjét végig hallgatta.

— **Nemzetközi spiritizta kongresszus Párizsban.** Az Eszperantista Hirszolgálat jelentése szerint szeptemberben tartják meg Párizsban a

Maison des Spiritistesben, 8 rue Copernic, házban a Nemzetközi Spiritizta Kongresszust, melynek tárgyszorozata felöleli az összes eddig megállapított és ellenőrzött jelenségek és szellemnyilatkozatok, rajzok, zeneművek bemutatását, hogy tudományosan bizonyítsa a szellemvilág létezését és az ember továbbélését a halál után. Hogy sikerül e, azt a rendezőség se tudhatja még, mert az anyag gyűjtése még tart.

(x) **Az osztályorsjáték** legutóbb lezajlott huzásain **Lustig Lajos váltóüzletében, Novisad. Kr. Alexandra 13. több nagy és számos kisebb nyere-ményt fizettek ki s az új játéka sorsjegyek megérkeztek, amelyek árusítása már megkezdődött.** 973 1—3

— **Leányszöktetés a leány akaratával.** Sztojanovics Szima és három társa a múlt év tavaszán egy bánáti faluvégén elére megbeszélte terv szerint Szuba Anicát Sztojanovics kocsi-jára tették és megszöktették. A leány a kocsiatétel alkalmával kiabált és ellenkezett és ezért a becskereki ügyészség nőrablás bűntette miatt vádat emelt Sztojanovics és társai ellen. Az elsőfoku tárgyaláson a tanuk azt vallották, hogy Sztojanovicsék nem akarata ellenére szöktették meg a leányt, mert az beleegyezett a szöktetésbe, a kiabálás is csak tettetett volt, mert így akarta magát igazolni atyja előtt. Hogy a leány meg volt elégedve a szöktetéssel igazolja az hogy két nap és két éjjel maradt Sztojanovicsnál és nem is akart elmenni. Csak akkor ment haza, amikor atyja érte jött. A becskereki törvényszék fel is mentette Sztojanovicsot a vád alól, az ügyész azonban fellebbezett az ítélet ellen. A novisadi feljebbviteli bíróság tegnap tárgyalás folyamán beigazolást nyert, hogy a leányt nem szöktették meg A főügyész elejtette a vádat, mire a tábla az egész eljárást megszüntette Sztojanovics Szima és három társa ellen.

— **Bakterium, mely mindent megöl.** Az Eszperanto Hirszolgálat jelentése szerint Dr. Robert Grean minnesotai egyetemi tanár olyan felfedezést tett, mely állítólag forradalmat fog előidéznie az orvosi tudományban. Felfedezett egy bakteriumot, mely az összes többi bakteriumokat megöli. Ez az új bakterium csak hatásában ismeretes, mert még mikroszkop alatt sem látható.

Sport

Feljegyzések

IV.

A rivalizálás érdekességeit, előnyeit, kilengéseit és komikumát a semleges idegen látja meg a legjobban. Az egyetemen között dühöngő vetélkedés szépségeiről kár volna itt előadást tartani. Megvan az otthon is a kelleténél jobban.

Sokkal érdekesebb az a konkurencia, amely két szomszédos város Debrecen és Nyiregyháza között dühöng. A két város évtizedes harcban áll egymással nemcsak sport, de kulturális téren is. Ha Debrecennek van Hortobágya, Nyiregyháznak is van egy ezer holdas gyönyörű tölgyfaerdeje. Ha azzal merészség előhozakodni, hogy elkészült Debrecenben Európa legfőköltelesebb klinikája, rögtön ott a válasz, hogy igen és azért mégis aránylag Debrecenben van a legobb sánta ember egész Európában.

Debrecen épített egy új sporttelepet, erre Nyiregyháza sportpályát csinál és a város tulajdonát képező sporttelepek pályabérét minimális évi egy aranykoronára szállította le.

A véletlen is segíti csalfa játékkal a vetélkedés tobzódását. Az elmúlt vasárnapig egyenlő pontszámmal és minősítéssel egy debreceni és egy nyiregyházi csapat állott a kerületi bajnokság élén. Debrecen csupán minimálisan jobb gólarányával vezetett. Mindegyik csapatnak még egy lejátszandó mérkőzése volt hátra. Ezen az utolsó mérkőzésen a nyiregyházi csapat az ideai bajnokságban golrekorodot állított fel, 9:1-re győzte le gyenge ellenfelét. A város örömmámorban úszott. A gólarány nagyot javult, tehát

biztos a bajnokság, Debrecen — lecsuszott. Csak mellékesen érdeklődtek a délutáni debreceni eredmények iránt. A konkurrens ugyanakkor 10:0-ra győzött Debrecenben.

A bajnokság tehát eluszott, a szerencse Debrecen mellé szegődött. Bátoran hozzátesszük, hogy a megérdemelt szerenose.

A kragujevacai „Sumadia“ játszik a kerületi döntőben a NAK-kal. Mivel a skopljei bajnok ne jelent meg Kragujevácon az alszövetség a kragujevaci csapat javára írta a mérkőzést és így vasárnap az kerül össze a NAK-kal. A mérkőzést mégis a NAK pályán rendezik mivel a beográdi bírókolegium repülő bizottsága pénteken hitelesítette a pályát. A kragujevaci csapat képességeit csak újságokból ismerjük azokból azonban meglehetősen átlapítani, hogy nem nagyklasszisu csapat és ha a novisadi csapat teljes tudásával játszik nem érheti „baleset”. A mérkőzés ennek dacára igen érdekesnek ígérkezik, mivel a szerbiaiak rámenős és gyors játéksztílusa változatosá fogja tenni a játék képét. A döntő mérkőzést valamelyik beográdi bíró vezeti. A győztes az „Alszövetség kerületének bajnoka” címét kapja és szerdán a beográdi bajnokkal küzdhet „az alszövetség bajnoka” címmel.

A kragujevaci „Sumadija” labdarúgó csapata ma este 9 órakor érkezik Novisadra és a NAK vezetősége kéri azon tagjait, akik ráérnek, hogy a fogadtatáson résztvegyenek.

MÁJUS
30
SZOMBAT

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebélben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszűntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

DUNA VIZÁLLÁSA		
Május 11-én reggel	—	404
Május 12-én	—	403
Május 13-án	—	398
Május 14-én	—	394
Május 15-én	—	392
Május 16-án	—	391
Május 17-én	—	394
Május 18-án	—	399
Május 19-én	—	405
Május 20-án	—	414
Május 21-én	—	422
Május 22-én	—	428
Május 23-án	—	433
Május 24-én	—	435
Május 25-én	—	438
Május 26-án	—	437
Május 27-én	—	433
Május 28-án	—	427
Május 29-én	—	418

Piaci árak május 29-én:

Vágómarha la	—	11.50
Borju	—	18.—
Sertés	—	16.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	12.—
Vágott hal	—	40.—
Hal	—	25.—28.—
Hal, apró	—	13.—15.—
Hizott lud	—	20.—22.—
Sovány lud párja	—	170.—200.—
Kacsa párja	—	90.—
Pulyka kiló	—	17.—
Csirke, rántani való	—	40.—50.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—50

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himnóterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs	1163.50	Prága	56.1/8
Budapest	1168.—	Trieszt	41.70

Május 29	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.575	—	—
Zürich	—	—	1179.—
Newyork	517.—	—	60.80
London	25.13	—	296.—
Páris	26.96	—	307.—
Milano	20.59	—	242.75
Prága	15.35	—	180.75
Berlin	—	—	—
Budapest	0.00729	—	0.0856
Brüsszel	25.60	—	—
Bécs	—	—	0.0859
Bukarest	2.50	—	—
Amsterdam	—	—	—
Szofia	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szalóniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 május 29, 10 óra

Beograd	165.50	Prága	296.75
London	486.7/8	Berlin	2380.—
Páris	501.—	Bécs	14.—
Milano	—	Budapest	14.—
Zürich	1935.75	Bukarest	47.25
Brüsszel	—	Amsterdam	—

Léggöri zavarok miatt a chicagói terménytőzsde jelentése elmaradt.

(Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 május 29. (Hivatalos jegyzések)

Tengeri

bácskai VI,	kötés 197.50, 1000 mm
bácskai dunai hajó	kötés 205, 4000 mm
bácskai dunai h.	kötés 204.50, 4000 mm
bánáti sentai par.	kötés 195, 600 mm
szerémi	kötés 195, 400 mm

Irányzat: változatlan

Novisadi értéktőzsde

1925 május 29. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 61.—, kínálat 62.50, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kínálat —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 190.—, kínálat 194.—, kötés —, 1888. évi nyeregmény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 80, lparbank kereslet 120.—, kínálat 130.—, kötés —.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ MINDENES leány felvétetik. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

ÉJJELEI ÖRNEK, portásnak vagy hasonló foglalkozást keresek. Ilyen minőségben már voltam alkalmazva. Cím a kiadóban.

C SINOS félfédes STAJER KOCSI potom áron eladó Masarikova ul. 14. 984

HIRDETÉSEK

Munkás-lányokat

és egy gombvarró-leányt felvesz a Fésűgyár r. t. (A gázgyár mögött.)

Munkásnő

kerestetik, aki cementlap gyártáshoz ért.

Novisad, Šafarikova u. 25.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **f. hó 30-án, szombaton este a „Fehér Ökör”-ben nagy**

MALAC VACSORÁT

rendezek. Lesz malac paprikás, sült malac, turós rétes és mindennemű egyéb étel, kiváló minőségű italok. Naponta elsőrangú zene Herzberger Gyuszi vezetése alatt. Pontos kiszolgálás. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel: VERÉB NÁNDOR.

Jung Henrik, Noviád, Žitni trg 19. (Buza-tér)

ajánlja t. vevőközönségének gazdagon felszerelt raktárát, u. m.: új varrógépeket, kerékpárokat, valamint kerékpár gummit és mindenféle alkatrészeket. — Nagy mechanikus műhely, ahol valamennyi e szakmába vágó javítások garanciával elvégeztetnek.

492—1—12

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal cégemhez. Nagy raktár mindennemű fegyver és felszerelési, sport és műszaki árukban, modernül berendezett műhelyemben mind e szakmába vágó **javitásokat**, u. m. cső és távcső szerelések, új agy készitést és barnitást **jótállás** mellett elvállalok, vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**. Királyi lőporeladás! Nagyban és kicsinyben. **Árjegyzéket bérmentve küld**

IRSAY JÓZSEF

fegyverműves, sport és műszaki áruk kereskedése
PETROVARADIN, Jelašičeva ul. 43.

Vályog eladó

nagyban és kicsinyben. — Bővebbet

Kraxnernál, Darányi-telep

887—1—2

Alkalmi vétel.

Novisad legforgalmasabb utcáján, új ház (13 évig adómentes) forgalmas

vendéglővel, fűszerüzlettel

trafikkal és több vendégszobával, teljes berendezéssel, családi okok miatt eladó. Vétel esetén azonnal átvehető. Cím:

„Schmolka” hirdetőirodában

Novisad, Futoski put 2.

939—1—3

Mérlegképes főkönyvelő

vállal mérlegkészítést, könyvlefejtést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, üzletek, vállalatok liquidálását, állandó órákönyvelést s a könyvvitelnek gyakorlati tanítását. 818 Cím a kiadóban. 1-8

Állást keres

nős ember, akinek évek hosszú során át szerzett nagy gyakorlati ismeretei vannak a mezőgazdaság, tejjgazdaság és sertés hizlalás terén. Ajánlatokat kérek „Jó gazdálkodó” cím alatt e lap kiadóhivatalába küldeni. 913—1—3

Objava.

1. Školskom Odboru u N. Sadu potrebn je 800 kub. metara tvrdih, prvoklasnih drva. Oferte podneti školskom nadzorniku do 15. juna ove godine.

2. Školski Odbor u N. Sadu opravljaje sve školske zgrade u N. Sadu i salašima. Pozivaju se majstori, da podnesu ponude u zatvorenom pismu školskom Nadzorniku do 15. juna o god. Uslovi se mogu videti kod nadzornika.

1—2

Školski Odbor.

Határozat.

A rendőrfőkapitányi hivatal a városi tüzoltó szabályzat 22. §-a alapján a következőket rendeli el:

Ha a tüzoltó autobilok tűzhöz ki vonulnak, szirénával vagy kürttel adnak jelet, ez alkalommal az összes közlekedési eszközöknek ki kell térni előlük az ut jobb oldalára és addig ott maradni, amíg az autobilok nem mennek el.

Ezt azért kellett elrendelni, mert a kocsik és autobilok szabálytalanul közlekednek és ezáltal megakadályozzák a városi tüzoltóság gyors és szabad mozgását, ami által egyrészt az utca forgalmát veszélyeztetik, másrészt pedig a tűz gyors eloltása elé gőrdítenek akadályokat.

Az ezen rendelet ellen vétőket az 1879. évi 40. t. c. 141. §-a alapján fogják megbüntetni.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. április 24.

Mihaldzsics
rendőrfőkapitány.

ÖSSZECSUKHATÓ

KERTISZÉKEK

kaphatók és egyéb polgári butorok

Lenkey asztalosnál

NOVISAD,

Uspenszka u. 12. szám.

806—1—8